

Klikva bahenní

Oxycoccus palustris Pers.

Stupeň ohrožení: C3

POPIS

Plazivé vřdyzelené keříčky s až 80 cm dlouhými, postupně kořenujícími větévkami. Střídavě listy 4-12 mm dlouhé, vejčité až vejčité kopinaté, z lícní strany lesklé, na rubu sivé. Květy jednotlivé nebo po 2-4, jak úžlabní, tak i koncové. Květní stopky délky 15-45 mm jsou červeně zbarvené a chlupaté. V jejich polovině nebo v horní části se nacházejí 2 čárkovité listence. Kališní lístky bývají na okraji brvité, korunní tvoří úzké nazpět ohrnuté cípy růžové barvy. Klikva bahenní kvete od května do července, plodem jsou 8-15 mm velké červené bobule.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Druh vlhkých, kyselých a velmi chudých substrátů, rostoucí obvykle v přítomnosti rašeliníků (*Sphagnum* sp.). Vyskytuje se zvláště na vrchovištích, přechodových rašeliništích, lze jej však najít i na nevápnitých mechových slatiništích, souhrnně ve výškovém rozpětí od 400 do 1500 m n. m. Nevyhýbá se ani lesní vegetaci – rašelinným smrčínám, borům a březinám. Podle údajů fytoocenologické databáze je klikva bahenní nejvíce zastoupena na rašeliništních společenstvech třídy *Oxycocco-sphagnetea* (785 z celkových 1672 záznamů), na slatinách a přechodových rašeliništích třídy *Scheuchzerio-Caricetea fuscae* (597 snímků) a v lesních společenstvech třídy *Vaccinio-Piceetea* (193).

ROZŠÍŘENÍ

Cirkumpolární druh mírného pásma severní polokoule, zejména boreálních oblastí. V Evropě chybí na Pyrenejském, Apeninském i Balkánském poloostrově a na Islandu. V ČR klikvu bahenní nalezneme hlavně v oreofytiku, do mezofytika sestupuje nejčastěji v pánevních oblastech Čech. Historicky jsou udávány i lokality z nižších poloh. Největší podíl z celkem 6072 evidovaných lokalit je soustředěn na Šumavě (1962), v Krušných horách (1019) a Jizerských horách (531). V mezofytiku má nejvyšší zastoupení v Třeboňské pánvi (443 lokalit) a Ralsko-bezděžské tabuli (237).

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Současný stav populací je převážně uspokojivý. Nebezpečím může být zejména odvodňování a ruderalizace rašelinišť, případně jejich těžba.

SEZNAM LITERATURY

BUREŠ L., 2013. *Chráněné a ohrožené rostliny Chráněné krajinné oblasti Jeseníky*. Rubico, Olomouc, 314 p.

EKRT L., 2013. *Vaccinium oxycoccus* L. – klikva bahenní. In. LEPŠÍ P., LEPŠÍ M., BOUBLÍK K., ŠTECH M., HANS V. (eds). Červená kniha květeny jižní části Čech. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice, pp. 442.

GRULICH V., 2012. *Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition*. Preslia 84: 631-645.

JACQUEMART A., 1997. *Vaccinium Oxycoccos* L. (*Oxycoccus Palustris* Pers.) and *Vaccinium Microcarpum* (Turcz. ex Rupr.) Schmalh. (*Oxycoccus Microcarpus* Turcz. ex Rupr.). Journal of ecology 85/3: 381-396.

KŘÍSA B., 2003. *Ericaceae* Juss. – vřesovcovité. In: HEJNÝ S., SLAVÍK B. (eds). Květena České republiky. Vol. 2. II. vyd., Academia, Praha, 495-508 pp.

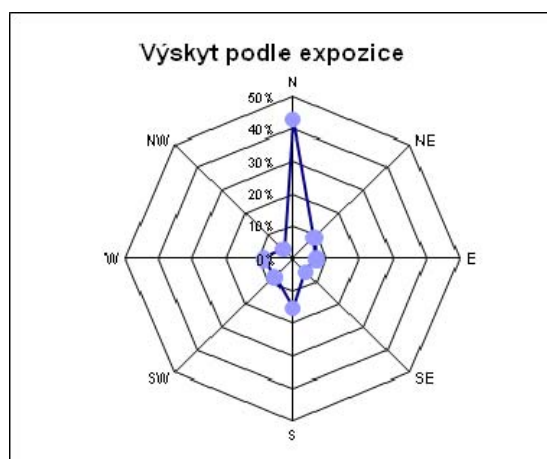
KUČERA J., 2001. *Doplňky ke Květeně ČR. Část 2*. Orchis 20/1: 2-5.

POPELÁŘOVÁ M., 2014. *Oxycoccus palustris* Pers. In: HADINEC J., LUSTYK P. (eds). Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XII. Zprávy Čes. Bot. Společ. 49/1: 174.

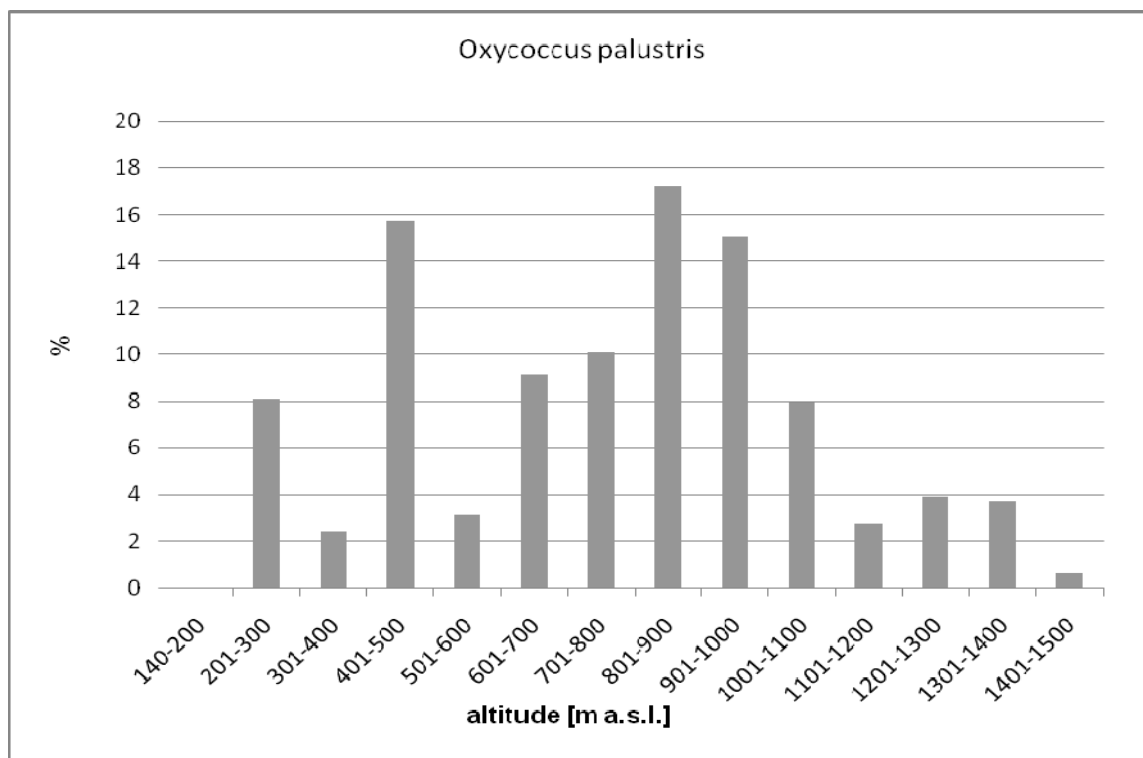
POPELÁŘOVÁ M., HLÍSTNÍKOVSKÝ D., KOUTECKÝ P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J., VAŠUT R., VYMAZALOVÁ M., DVORSKÝ M., LUSTYK P., OHRYZKOVÁ L., 2011. *Rozšíření vybraných taxonů cévnatých rostlin v CHKO Beskydy a blízkém okolí (Výsledky mapování flóry z let 2006-2009)*. Zprávy Čes. Bot. Společ. 46: 277-358 .

SUDA J., 2002. *Co víme a nevíme o klikvách z botanického a kulinářského pohledu*. Živa, 50/3: 114-117.

ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P., TICHÁ S., KOBLÍŽEK J., 2010. *Dřeviny České republiky. II. vyd.* Lesnická práce, Kostelec n. Č. L., 368 p.

Výskyt podle nadmořské výšky

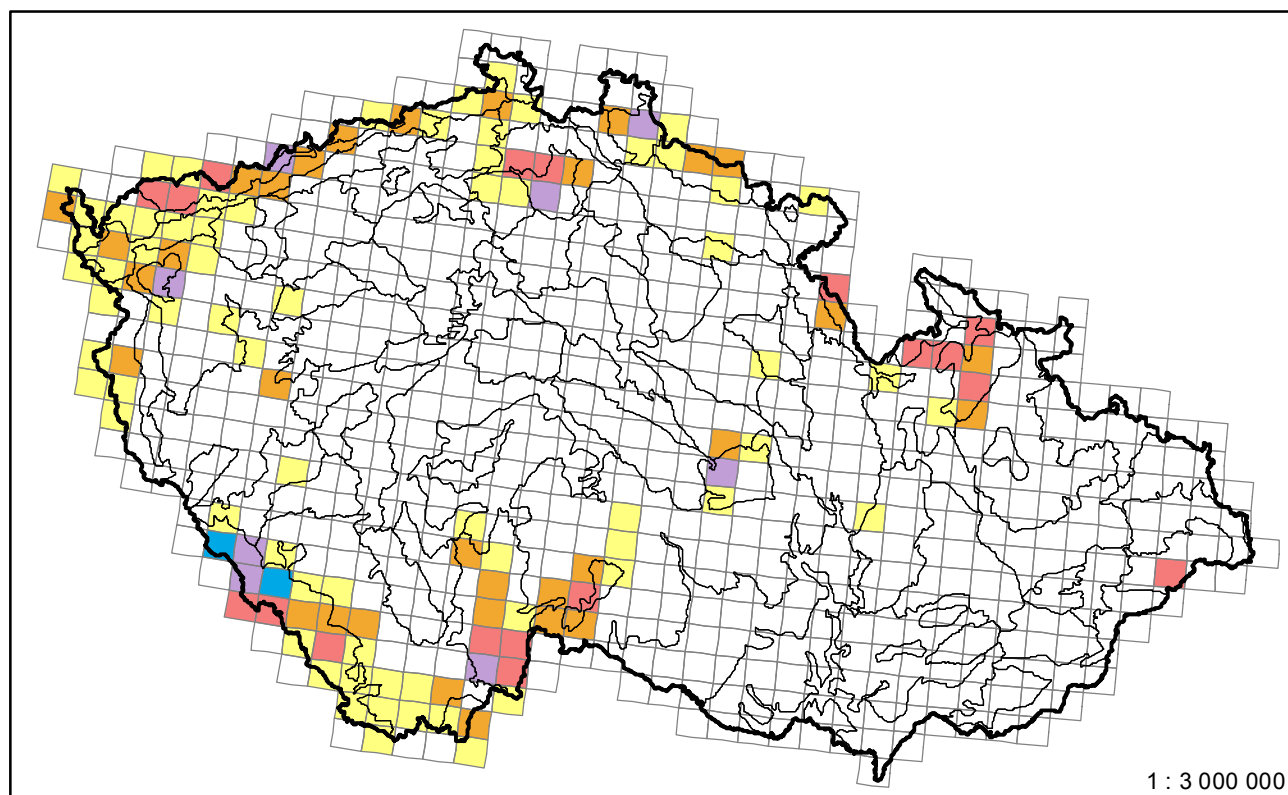

Výskyt podle SLT

[illegible]

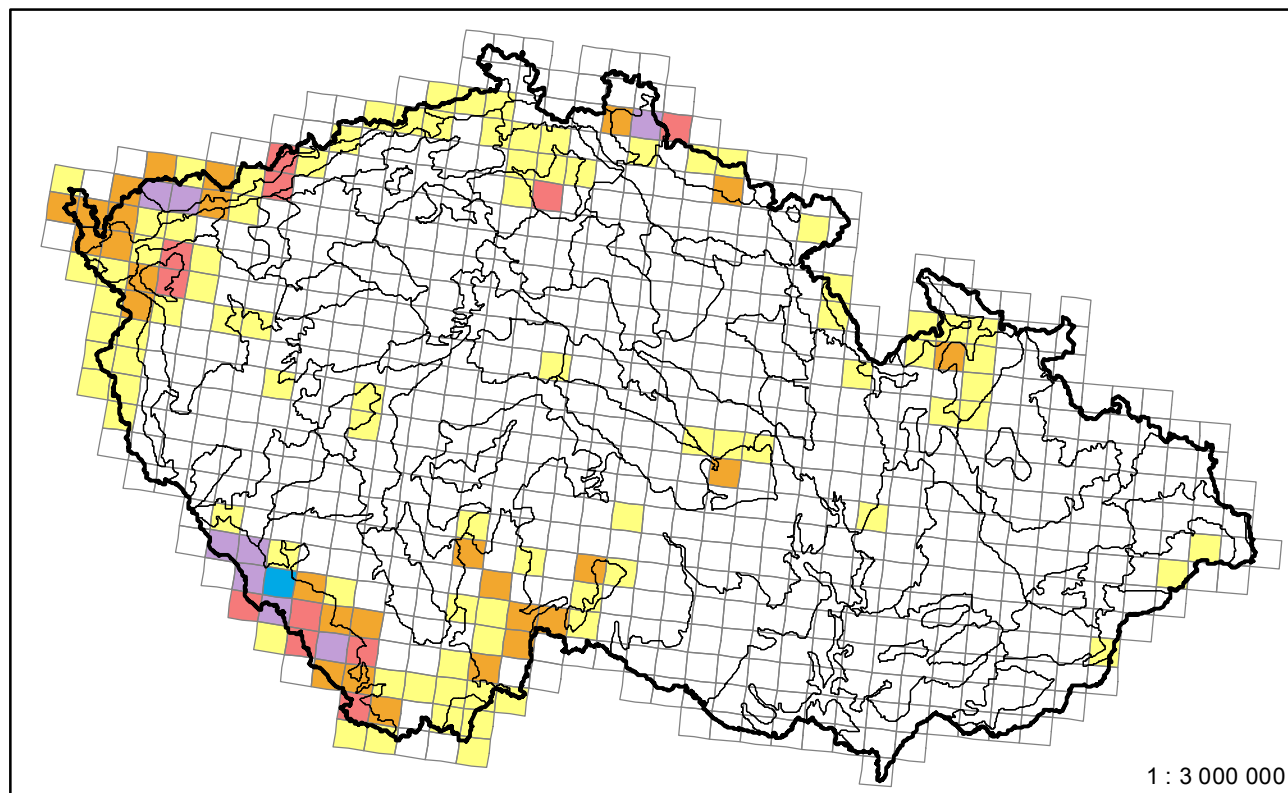

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 - 3 4 - 7 8 - 13 14 - 30 31 - 57

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 - 11 12 - 29 30 - 58 59 - 141 230